

СЛОВО РЕДАКТОРА

Ірина Бондаренко
Керівник редакції «У кожен двір»,
менеджер із зв'язків з громадськістю
компанії Кернел

Шановні читачі!

За нашими вікнами — майже весна. І хоча довгоочікуваного тепла ми поки не відчули, проте на календарі вже березень. А отже, попереду на нас чекає період активного пробудження до нових корисних справ, соціальних проектів та перемог.

У сьогоднішньому випуску ми, як завжди, розповімо про те, чим жили села та громади регіону у місяці, що минув. А ще згадаємо, яких результатів було досягнуто завдяки співпраці з агропідприємствами Кернел та БФ «Разом з Кернел».

Розпочнемо з надважливої та актуальної теми — сплати податків. Ми неодноразово розповідали на шпальтах газети про роль податкових надходжень, які дозволяють створювати достойні умови для проживання в селах. Сьогодні на прикладі Варвинської ОТГ (Чернігівська обл.) ми вкотре обґрунтуємо твердження про те, що сумлінна сплата податків — це запорука добробуту громади та кожного з Вас.

Тепер щодо соціальних проектів, спрямованих на підтримку сільської освіти. Завдяки фінансуванню від підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» у навчально-виховному комплексі с. Кухарка (Варвинський р-н, Чернігівська обл.) з'явилися зручні меблі, у школі с. Стецьківка (Сумський р-н, Сумська обл.) — сучасний мультимедійний проектор, а в освітньому осередку Хмелівки (Краснопільський р-н, Сумська обл.) — мотокоса. Крім того, Кернел виділив кошти для забезпечення паливом автобуса, який підвозить учнів до школи с. Томашівка (Недригайлівський р-н, Сумська обл.). Детальніше про ці справи читайте у номері.

Переможною виявилася операція порятунку сільських територій від снігового полону, адже зима виявилася сніжною. Замети на автодорогах та вулицях українських сіл настільки ускладнили пересування ними, що без допомоги важкої техніки звільнити шляхи було неможливо. На боротьбу з негодою вийшла снігоочисна техніка Кернел. І результат не забарився — 76 тис. км розчищених доріг! Хочемо подякувати за цей — переконані — не останній рекорд всім співробітникам агропідприємств Компанії, які долучалися до процесу.

Ще кілька слів скажемо про проект із реконструкції та очищення криниць загального користування в селі Куп'єваха (Богодухівський р-н, Харківська обл.). Саме аграрії Кернел допомогли з фінансуванням на проведення відповідних робіт. У результаті два сільських колодязі були приведені до ладу, а вода у них стала більш якісною, придатною для використання.

Запрошуємо перегорнути сторінки улюбленої газети! Впевнені, тут Ви знайдете чимало цікавої та корисної інформації.

Дякуємо, що залишаєтеся з нами, що довіряєте та дієте співпрацюєте на благо своїх родин та сіл!

Весняної погоди в серцях, миру та спокою в оселях!

Свої зауваження та пропозиції надсилайте на адресу:
01001, м. Київ, а/с 50,
та на e-mail:
u-kozen_dvir@ukr.net
з приміткою
«У кожен двір».
Тел.: (044) 461-88-65

Телефон гарячої лінії
0-800-501-483

НА ПОМІЧ ГРОМАДИ

У лютому підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «РАЗОМ З КЕРНЕЛ» виділили майже 200 тис. грн на паливно-мастильні матеріали для потреб сіл Чернігівщини. Про те, що вдалося зробити, використовуючи отримане паливо, розповіли очільники сільських громад.

ПРАЦЮЄМО ПРОЗОРО!

НАЙГОЛОВНІШИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ РОЗВИТКУ СЕЛА — ЦЕ БЮДЖЕТ, що формується за рахунок податків, які сплачує відповідальний бізнес, державних трансферів, доходів від операцій з капіталом. У 2018 році традиційно найбільше податків до бюджету Варви надійшло від компанії Кернел.

ПРОФЕСІОНАЛИ

ГОЛОВНОЮ ЦІННІСТЮ ДЛЯ КОМПАНІЇ КЕРНЕЛ Є КОЛЕКТИВ. Кожен кернелівець — це висококласний фахівець, який любить свою роботу, знає, як виконувати її результативно. Ми продовжуємо знайомити Вас з історіями успіху тих, хто будує успішне майбутнє своїх родин та всієї України.

У КОЖЕН ДВІР

Д Ж Е Р Е Л О Я К І С Н О Ї І Н Ф О Р М А Ц І Ї

Газета виходить за підтримки
компанії Кернел

№ 3 (3)

14 березня 2019 р.

НА ПОМІЧ ГРОМАДИ

РЯТУЄМО СЕЛА ВІД СНІГОВОГО ПОЛОНУ

Цьогорічна зима принесла мешканцям українських сіл чимало сюрпризів, приємних і не дуже. Заметілі та рясні снігопади часто засипали населені пункти. Традиційно рятувати села від снігового полону допомагала техніка агропідприємств компанії Кернел. Подробиці операції порятунку від снігу такі — понад 350 населених пунктів у 12 областях країни. Загальний обсяг розчищених шляхів — 76 тис. км.

KERNEL

ОПЕРАЦІЯ ПОРЯТUNKY ПІДОПІЧНИХ СІЛ КЕРНЕЛ ВІД СНІГУ

600

виїздів на боротьбу із негодою

76 000 км

загальний кілометраж розчищених шляхів

120

одиниць снігоочисної техніки

150

співробітників агропідприємств Кернел задіяні у процесі

350

населених пунктів

12

областей

ПРАВДА В ЦИФРАХ

- У 2018 році агропідприємства компанії Кернел, що працюють на Чернігівщині, Полтавщині та Сумщині, сплатили понад **500 МЛН ГРН ПОДАТКІВ**. Загальна сума податкових коштів, які Кернел спрямував у державний та місцеві бюджети, склала **1 МЛРД 800 МЛН ГРН**.
- Обсяг інвестицій **АГРОПІДПРИЄМСТВ КОМПАНІЇ КЕРНЕЛ ТА БФ «РАЗОМ З КЕРНЕЛ» У СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ** українських сіл у 2018 році склав **43 МЛН ГРН**. Порівняно з результатом 2017-го цей показник на третину більший.
- У лютому підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» виділили **КОШТИ НА ПРИДБАННЯ КОРИСНИХ ПОДАРУНКІВ** для навчальних осередків сіл Кухарка (Чернігівська обл.), Стецьківка, Хмелівка й Томашівка (Сумська обл.). Загальний бюджет витрат Компанії склав близько **150 ТИС. ГРН**.

◆ АКТУАЛЬНО

СОЦВИПЛАТИ-2019: за що українцям доплатять та як скористатись допомогою

У грудні 2018 року Кабінет Міністрів ухвалив рішення про створення Державної соціальної служби — спеціального органу, який контролюватиме надання державної допомоги українцям. Як зміниться виплата допомоги незахищеним категоріям населення?

Пенсії перерахують

У держбюджеті на 2019 рік закладено 166,6 млрд грн на виплату пенсій — на 27,2 млрд грн більше, ніж 2018 року. Наступного року вперше відбудеться індексація пенсійних виплат. Це означає, що пенсії перерахують відповідно до прожиткового мінімуму. Наразі він становить 1853 грн. З 1 липня прожитковий мінімум зросте до 1936 грн, а з 1 грудня 2019 року — до 2027 грн.

Таким чином виплати пенсіонерів зростуть від 12% до 17%.

Нововведення торкнуться близько 10 мільйонів українців, які вийшли на заслужений відпочинок. Також у 2019 році на півмільйона військових пенсіонерів чекає надбавка.

Крім того, з 1 січня відбудеться підвищення пенсій колишнім військовим. Так, надбавку отримають понад півмільйона військових пенсіонерів.

Дитячі виплати зростуть

У 2019 році допомога на дітей, що залежить від прожиткового мінімуму, автоматично зросте. Зокрема, мінімальний розмір виплат на вагітність і пологи збільшиться на 90 грн — до 2207,1 грн. Допомога матерям-одиначкам на дітей до 6 років зросте з 1626 грн до 1779 грн. На дітей віком від 6 до 18 років — з 2027 грн до 2218 грн. Згідно зі статистикою, щомісяця така підтримка надходить близько 431 тисячі дітей.

Також більше отримуватимуть діти під опікою: віком до 6 років — 3252 грн замість 3118 грн, а віком від 6 до 18 років — 4054 грн замість 3888 грн. Сьогодні це майже 48 тисяч дітей.

З'явиться нова соціальна допомога

Наступного року державну підтримку отримуватимуть батьки, чії діти мають тяжкі захворювання або вади розвитку. Місячний обсяг виплат дорівнюватиме прожитковому мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Таким чином, з 1 січня соцдопомога становитиме 1497 грн, з 1 липня 2019 року — 1564 грн, а з 1 грудня 2019 року — 1638 грн.

Про це наголосили в Мінсоцполітики. У відомстві уточнили, що виплати призначатимуться батькам дітей, які страждають важкими перинатальними ураженнями нервової системи, важкими вродженими вадами розвитку, рідкісними орфаними захворюваннями, мають онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади або ж інсулінозалежну форму діабету (I типу), гострі чи хронічні захворювання нирок IV ступеня.

За попередніми підрахунками профільного відомства, у 2019 році таку допомогу можуть отримати близько 16,4 тис. родин.

У Міністерстві соціальної політики запевняють, що кожен, хто потребує державної допомоги, гарантовано отримає її у 2019 році.

В УКРАЇНІ ВІДШКОДОВУВАТИМУТЬ ВИТРАТИ СІМЕЙ НА НЯНЮ ДЛЯ ДИТИНИ ДО ТРЬОХ РОКІВ

З нового року почав працювати проект «Муніципальна няня». Він передбачає компенсацію послуг няні та встановлює її розмір.

Проект «Муніципальна няня» передбачає відшкодування послуги з догляду за дитиною до трьох років.

Як зазначають у Міністерстві соціальної політики України до проекту «Муніципальна няня» входить:

- відшкодування послуги «Муніципальна няня» є щомісячною адресною компенсаційною виплатою матері/батьку або опікуну дитини до 3 років;
- компенсація послуги «Муніципальна няня» виплачується отримувачу односторонньої послуги (батько/мати або опікун) в розмірі прожиткового мінімуму на дітей віком до 6 років, встановленого на 1 січня відповідного року, за кожну дитину, якій надається послуга з догляду муніципальною нянею;
- послуга надається за умови укладання угоди/договору про здійснення догляду за дитиною до 3 років між отримувачем послуги «Муніципальна няня» (батько/мати або опікун) та муніципальною нянею (фізична особа-підприємець/юридична особа).

Варто зазначити, що виплати на дітей також зберігаються. Так, при народженні дитини сім'я одержуватиме разову допомогу в розмірі 10 тисяч 320 гривень та 30 тисяч 960 грн рівними частинами (по 860 гривень) протягом 36 місяців.

◆ ЕКОНОМІЧНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

ЯКІ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ НАЙБІЛЬШЕ ПОДОРОЖЧАЮТЬ У 2019 РОЦІ

У 2019-му в Україні зростуть ціни на деякі соціальні продукти харчування. Про це повідомив Олексій Дорошенко, голова асоціації постачальників торговельних мереж.

«Якщо інфляція цього року складе близько 9%, як прогнозується, картопля подорожчає на 20-30%. Інші овочі дорожчати не будуть, бо нікуди, вони у грудні й так дуже сильно зросли в ціні. Щодо круп — вони подорожчають на 15-18%. Йдеться про ті крупы, які сьогодні коштують від 8 грн до 10 грн. Це манка, перловка, ячмінна крупа. Єдине, що

може впасти в ціні, це пшона крупа, бо вона зараз коштує майже як рис. А оскільки така ціна для пшінки нехарактерна, вона може знизитися. А всі інші крупы, зокрема гречка та кукурудзяна крупа, дорожчати-муть», — розповів експерт.

Ціни на м'ясо у 2019 році зростатимуть більше, ніж на будь-який інший продукт. Ціна на чорний хліб також підскочить.

«М'ясо буде одним з лідерів у підвищенні цін, але в гривні. Якщо рахувати у відсотках, воно поступиться крупам, картоплі. У середньому м'ясо цього року подорожчає на 10-12%. Ціна на чорний хліб також підскочить, він коштує дорожче, ніж у країнах Східної Європи. З цим нічого зробити не можна, бо імпортувати хліб ніхто не буде», — йдеться в повідомленні.

Експерт розповідає, що через проблеми з сировиною вартість молочних продуктів також може збільшитися.

СУБСИДІЯ ЖИВИМИ ГРІШМИ: ЯК ЦЕ ПРАЦЮВАТИМЕ

Порядок надання субсидій у готівковій формі:

В Україні паралельно запущені дві нові схеми монетизації субсидій. З травня залишиться тільки одна з них.

Про те, що з 1 січня 2019-го пільги та субсидії на оплату житлово-комунальних послуг будуть монетизовані, тобто їх виплачуватимуть споживачам у грошовій формі, було відомо ще з літа минулого року, коли були прийняті відповідні поправки до закону. Проте яким саме чином і в які терміни відбуватимуться ці виплати, залишалося неясним. Оскільки відповідний порядок повинен був розробити Кабмін, а точніше — профільне Міністерство соціальної політики.

Порядок переведення та виплат субсидій у грошовій формі КМУ затвердив перед самим Новим роком — своєю постановою № 1176 від 27 грудня 2018 року. У ньому передбачалося, що «живими» грошима субсидії виплачуватимуться тільки тим, хто звернеться за ними вперше, але тільки після закінчення опалювального сезону й у тому випадку, якщо одержувачу вдасться щось заощадити (тобто якщо нарахована сума буде менша за обов'язковий платіж). Передбачалося, що така форма компенсації гарантуватиме, що гроші за субсидію люди зможуть використовувати тільки за призначенням і розмір боргів за комунальні послуги не зросте через монетизацію субсидій.

Проте 6 лютого 2019 року Кабмін вніс зміни до правил призначення й виплат субсидій. Новий порядок передбачає, що ті, хто оформив субсидію на опалювальний сезон минулого року, отримуватимуть її «живими» грошима відразу, не чекаючи закінчення опалювального сезону.

Гроші — відразу

13 лютого на нараді з представниками управлінь соцзахисту, Пенсійного фонду та інших державних структур, задіяних у процесі нараховування та виплати субсидій, міністр соціальної політики Андрій Рева пояснив причини та суть змін. Він наголосив, що спочатку розроблений механізм виплати субсидій у грошовій безготівковій формі критикували за те, що гроші не виплачувалися громадянам упродовж усьо-

го року, і одержувач міг використовувати заощаджену субсидію тільки після закінчення опалювального сезону. Тому було вирішено розробити альтернативний варіант. Він стосуватиметься тих, кому субсидія була призначена на поточний опалювальний період, починаючи з жовтня-грудня 2018 року. Ті ж, хто оформив субсидію вже з 2019 року, як і раніше, зможуть отримати гроші тільки після закінчення опалювального сезону.

Ті, кого переводять на готівкову форму отримання субсидій, повинні отримати персональне повідомлення від Укрпошти за тією адресою, за якою оформлялася субсидія.

Де отримати субсидію

З березня по травень люди зможуть отримувати гроші тими ж шляхами, якими одержують інші соціальні виплати й допомоги готівкою. Пенсіонери — так, як отримують пенсії: на пенсійну банківську картку, у відділенні пошти або з доставкою додому. Виплати субсидій проводитимуться одночасно з виплатою пенсій. Тобто пенсіонери, які одержують субсидії, в березні просто отримають більше грошей. При цьому рахунки за комуналку їм доведеться оплачувати в повному обсязі.

Грошові розрахунки держави з громадянами, які не отримують пенсії, здійснюватимуться через державний «Ощадбанк». Це означає, що люди, яким призначено субсидію, але які не отримують пенсію, повинні будуть звернутися до будь-якого відділення «Ощадбанку» з паспортом та ідентифікаційним кодом і отримати субсидію або на свій рахунок в «Ощадбанку» (якщо він є), або як грошовий переказ.

Нагадаємо, що люди, яким субсидія нараховується тільки з січня 2019 року, отримуватимуть її за тією схемою, яка була затверджена спочатку: на персональний рахунок, а зекономлена частина надійде на персональний рахунок в «Ощадбанку», але тільки після закінчення періоду дії субсидії, тобто по завершенні опалювального сезону.

Таким чином, в Україні паралельно існуватимуть дві схеми монетизації субсидій. У Мінсоцполітики повідомляють, що вважають обидві моделі пілотними проектами. Протягом трьох місяців буде проведено аналіз ефективності кожної з чинних схем, і з травня 2019 року залишиться лише одна з них, найефективніша.

◆ **ОСВІТНІЙ ПРОСТІР**

КОРИСНІ ПОДАРУНКИ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Значима, вагома цифра — 8 млн грн — саме скільки у 2018 році інвестувала компанія Кернел спільно з БФ «Разом з Кернел» в освіту на територіях своєї присутності. Переважно йдеться про навчальні заклади, у яких здобувають знання сільські діти. Саме таким закладам найскладніше самотужки придбати нове обладнання, комп'ютери, сучасну мультимедійну дошку, а іноді навіть посуд для шкільної їдальні.

Усе, що вкладається в освіту, — повернеться сторицею — так вважають у Кернел. І це не просто гарні слова, за ними — постійна увага та надійна підтримка. Тому представників Компанії часто можна побачити у дитсадочках і школах — і на свята, і під час ремонтів вони постійно спілкуються з керівниками шкіл, щоб знати потреби цих закладів і бути в курсі нагальних справ.

ПРО ДЕТАЛІ ОСТАННІХ ПРОЕКТІВ З ПІДТРИМКИ ОСВІТИ РОЗПОВІДАЮТЬ ПРЕДСТАВНИКИ ГРОМАД СІЛ ЧЕРНІГІВЩИНИ ТА СУМСЬКОЇ

Тетяна Папушенко, директор Стецьківської ЗОШ І-ІІІ ступенів (Сумський р-н, Сумська обл.)

«Хоча наша школа й потребує всебічної підтримки, зокрема фінансування ремонтних робіт, ми вирішили, що на сьогоднішньому етапі розвитку освіти потрібно вкладати кошти не в стіни, а в сучасне обладнання, яке допоможе зробити процес навчання сучаснішим, активнішим, ефективнішим. З проханням допомог-

ти у придбанні інтерактивного мультимедійного проектора звернулися до підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел». Згадуване обладнання дозволяє демонструвати досліди, транслювати інформацію з мережі Інтернет. У Кернел не відмовили та виділили близько 50 тис. грн, на придбання необхідного устаткування. Відтепер заняття з природничих наук, зокрема з фізики, стали для дітей набагато цікавіши-

ми. Впевнена, що разом з компанією Кернел, яка стала нашим надійним партнером, ми й надалі ефективно вирішуватимемо актуальні питання розвитку сільської освіти».

Сергій Шило, голова Коровинської сільської ради (Недригайлівський р-н, Сумська обл.)

«Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) спільно з БФ «Разом з Кернел» надає значну фінансову підтримку соціальній сфері, зокрема освіті. Скажімо, надають пальне, щоб безперебійно підвозити школярів із сіл Коритище та Косенки до Томашівської ЗОШ. Автобус зі школярами курсує двічі на день, тож витрати на бензин чималі. Допомогає Кернел і в інших питаннях. Наприклад, в організації традиційного Дня села. Аграрії забезпечують цікаву концертну програму, даруючи сільським жителям приємні хвилини відпочинку».

Олексій Дяченко, в. о. старости села Хмелівка (Краснопільський р-н, Сумська обл.)

«Два роки тому село Хмелівка увійшло до об'єднаної Краснопільської громади. Раніше воно було центром сільської ради, очільником якої люди обрали мене ще 2002-го. За цей час довелося співпрацювати з багатьма агрооб'єднаннями, підприємствами й конкретними керівниками. Щодо співпраці з «Дружба-Нова» (Кернел) скажу, що вона склалася з перших років. Уже в 2018-му ми отримали від Компанії для школи сучасну

комп'ютерну техніку, зокрема були придбані планшети. Кошти виділялися ще й на ремонт класу, щоб він відповідав умовам Нової української школи. А нещодавно, з перспективою на весняно-літню пору, щоб територія школи була доглянутою, «Дружба-Нова» (Кернел) спільно з БФ «Разом з Кернел» подарували нам мотокосу. Така плідна співпраця, звичайно, радує, а підтримка — додає впевненості у завтрашньому дні».

Микола Колот, голова Кухарської сільської ради (Варвинський р-н, Чернігівська обл.)

«Мати такого партнера, як підприємство «Дружба-Нова» (Кернел), означає нові можливості для підтримки життєдіяльності населених пунктів сільської ради. Наразі у нас утворено НВК — школу й дитячий садочок. У дитсадочку виховується 12 дітей, а початкову освіту здобувають 11 учнів. Приємним подарунком стало придбання меблів для дошкільнят, на що Компанія витратила більше 37 тис. грн. Це лише один факт, але підтримку ми одержуємо постійно, чи то коштами, чи технікою, чи послугами спеціалістів. Так, Кернел допомагає у процесі чищення свердловин (роботи виконують висококваліфіковані фахівці, наприклад, нещодавно до процесу долучалися кернелівські енергетики), бо проблема забезпечення питною водою для наших населених пунктів надзвичайно актуальна».

Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) спрямувало кошти на придбання меблів для НВК с. Кухарка (Варвинський р-н, Чернігівська обл.)

ДОВІДКА

КЕРНЕЛ — провідний у світі та найбільший в Україні виробник та експортер соняшникової олії, ключовий постачальник сільськогосподарської продукції з регіону Чорноморського басейну на світові ринки. Компанія щороку підтверджує беззаперечне лідерство в усіх напрямках діяльності у регіонах присутності та світових рейтингах. Протягом 10 років акції Кернел торгуються на Варшавській фондовій біржі. У 2011 році ІРО Кернел було визнано найкращим у країнах Центральної та Східної Європи за всю історію цієї біржі. З року в рік Компанія лідирує в рейтингах найкращих роботодавців. У 2016-му Кернел визнано найбільш прозорою компанією галузі АПК відповідно до Індексу прозорості найбільших компаній в Україні. У 2017 році Кернел успішно дебютував на ринку євробондів, розмістивши на Ірландській фондовій біржі п'ятирічні облігації. На частку Кернел припадає близько 8% світового виробництва соняшникової олії. Торговельні марки Компанії: «Щедрий дар», «Стожар», «Чумак Домашня», «Чумак Золота». Свою продукцію Кернел постачає в більш ніж 60 країн світу, серед основних ринків збуту — Індія, країни Євросоюзу, Єгипет і Туреччина. Переробні потужності Кернел становлять 3,5 млн тонн насіння соняшника на рік. Із 2010 року Кернел активно розвиває аграрний напрямок діяльності — сільгоспвиробництво. Щороку Кернел постачає на міжнародні ринки приблизно 4 млн тонн кукурудзи, пшениці, ячменю, сої та ріпаку, закупаючи сільгосппродукцію у більш ніж п'яти тисяч виробників, а також вирощуючи власну продукцію на 550 тис. га землі. Спільно з виробничою діяльністю проводиться тісна співпраця з громадами сіл і малих міст на території присутності агропідприємств Кернел. Основне завдання — фінансово-матеріальна підтримка громадських ініціатив, соціальної сфери населених пунктів з метою підвищення рівня життя та добробуту населення. У 2013 році всі соціальні ініціативи Компанії об'єднали в програму підтримки територіальних громад «Разом з Кернел». Для реалізації цієї програми агропідприємства Компанії створили однойменний Всеукраїнський Благодійний фонд «Разом з Кернел». У Чернігівській області агропідприємства Кернел обробляють землі в Ніжинському, Прилуцькому, Борзнянському, Варвинському, Срібнянському, Сосницькому, Талалаївському, Ічнянському, Куликівському, Ріпкинському районах. У Сумській — у Недригайлівському, Роменському, Буринському, Тростянецькому, Великописарівському, Краснопільському, Білопільському, Липоводолинському, Сумському, Лебединському районах. У Полтавській — у Чорнухинському, Гадяцькому, Лохвицькому та Пирятинському районах. На вказані підопічні території поширюються й соціальні програми Благодійного фонду.

◆ НА ПОМІЧ ГРОМАДИ

ПОРЯТУНОК ВІД СНІГОВОГО ПОЛОНУ

Компанія Кернел розчистила 76 тисяч кілометрів автошляхів і вулиць, врятувавши від зимового колапсу 350 населених пунктів України.

Цьогорічна зима принесла мешканцям українських сіл чимало сюрпризів — приємних і не дуже. Замети на автодорогах та вулицях настільки ускладнили пересування ними (подекуди сніговий покрив сягав 70 см), що без допомоги важкої техніки розчистити їх було неможливо.

Традиційно рятувати села від снігового полону вирушила техніка агропідприємств компанії Кернел. Механізатори працювали з ранку й до пізнього вечора, навіть у вихідні.

ПРО ТЕ, ЯК ЦЕ БУЛО В СЕЛАХ ЧЕРНІГІВЩИНИ ТА СУМЩИНИ, РОЗПОВІЛИ ОЧІЛЬНИКИ ГРОМАД

Михайло Дмитрієвський, голова Валківської сільської ради (Прилуцький р-н, Чернігівська обл.)

«Розчищення снігу на сільських дорогах — це конкретна, хороша справа, про яку позитивно відгукуються мешканці. Зими нині щедрі на сніги, тож самотужки розчищати шляхи нікому не під силу. Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) ставиться до цієї справи відповідально, за що ми щиро вдячні аграріям».

Петро Панченко, голова Дібровської сільської ради (Роменський р-н, Сумська обл.)

«Якщо говорити про розчистку снігу, то для нашого населеного пункту — з урахуванням того, що протяжність дороги до сусіднього села Дзеркалька — 20 кілометрів, а до Сулими — 10, і при цьому потрібно забезпечити рух двох шкільних автобусів, а ще — привезти в магазин хліб, не кажучи вже про те, що людям потрібно і в Ромни дістатися, — це справа великого значення. Коли я дивлюся, як взимку працюють механізатори підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), розчищаючи дороги, як намагаються скрізь встигнути вчасно, хочеться справді давати їм ордени за роботу. Зауважу, що Кернел уже кілька років поспіль є нашим помічником у різних справах. Значні суми аграрії спрямовували на упорядкування дорожнього покриття, що насправді є нагальним питанням для сіл. Вдячні Кернел за важливу та потрібну підтримку».

Анатолій Рибка, голова Колісниківської сільської ради (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.)

«Взимку аграрії «Дружба-Нова» (Кернел) займаються розчищенням снігу у двох населених пунктах сільради — селах Колісники й Мильники. Той, хто не жив у селі, можливо, і не зрозуміє, наскільки важливою є така допомога. А ось від наших мешканців ми чуємо лише слова подяки. І для рейсового автобуса, яким діти під'їжджають до школи, у сусіднє село, дорога безпечніша, а значить, і батькам спокійніше. Загалом кернелівці постійно надають нам підтримку. Наприклад, торік Компанія тільки нашій школі надала допомогу в розмірі десятків тисяч гривень. Складається співпраця й на перспективу. Наразі вирішуємо питання ремонту ФАПу в с. Мильники, фахівці складають кошторис, а Компанія профінансує роботи, щоб заклад первинної медицини в селі виконував свою функцію, люди приходили у затишне приміщення».

Микола Стрижак, голова Яструбинської сільської ради (Сумський р-н, Сумська обл.)

«Наша співпраця з підприємством «Дружба-Нова» (Кернел) розпочалася трохи більше року тому. Але вже по перших кроках назустріч потребам сільського населеного пункту можна говорити про відповідальний підхід до вирішення питань життєдіяльності. Наприклад, узимку ми побачили результат: у селі без нагадувань розчищалися від снігу дороги. До приходу Кернел вирішити проблему заметів було набагато складніше. Тож селяни дякують аграріям за добро».

Техніка Кернел на розчистці доріг у селах Чернігівщини та Сумщини

БУДЕННІ СПРАВИ ЧЕРНІГІВСЬКИХ СІЛ

Щоденні завдання й турботи є в кожній сільській громаді, з них і складається життя. Для успіху ініціатив, корисних для мешканців, дуже важливо, щоб у сільській громаді була підтримка, адже часто коштів у бюджеті на все не вистачає. І зробили б якусь справу, упорядкували б територію чи вивезли сміття з околиць, але брак ресурсів гальмує добрі починання. Позитивним моментом у житті селян, надією на вирішення багатьох питань є наявність відповідальних партнерів, які, розуміючи проблеми розвитку сіл, допомагають громадам.

Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» надали підтримку Степанівській сільраді (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.), зокрема для функціонування добровільної пожежної бригади

Наприклад, у лютому підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» виділили майже 200 тисяч гривень на паливно-мастильні матеріали для потреб сіл Чернігівщини. Про те, що вдалося зробити, використовуючи отримане пальне, ми запитали у очільників сільських громад.

Сергій Дмитренко, голова Озерянської сільської ради (Варвинський р-н)

«Для нашої сільської ради співпраця з такими партнерами, як Кернел, — це можливість вирішувати проблеми, які самотужки ми вирішити не можемо. За майже чотири роки моєї роботи на посаді сільського голови не було тако-го випадку, щоб якимось питанням від громади чи від мене особисто залишилось без розгляду й вирішення. Вагомою була підтримка для облаштування вуличного освітлення — Компанія виділила на цю справу близько 100 тис. грн. І це було не просто світло, а справжні промені надії, які освітили наше село. А ось останні факти: придбано посуд для шкільної їдальні, запасні частини для техніки комунального підприємства. Техніка постійно потребує паливно-мастильних матеріалів, тож ми щиро вдячні агропідприємству, яке розуміє й допомагає громаді».

Світлана Жадік, голова Степанівської сільської ради (Борзнянський р-н)

«Наша сільська рада об'єднує три населені пункти, у яких узимку потрібно розчищати вулиці від снігу, а з весни й до осені — косити бур'яни, слідувати за порядком. Тож ми щиро вдячні підприємству «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» за підтримку. Без їхніх вкладень у розвиток сільських територій нам би було складно. Наприклад, сільська рада утримує добровільну пожежну охорону. Фінансово це непросто, але ми розуміємо, що це необхідно для громади. І дуже важливо, що це розуміють також аграрії Компанії, які підтримують нас матеріально, зокрема паливом».

Валентина Циганок, голова Великоустівської сільської ради (Сосницький р-н)

«Давно хотілося зробити добру справу — навести лад на сільському кладовищі, де за десятиліття дерева повиростали, мов у лісі. Це становить небезпеку, адже якщо котресь дерево впаде, то може потрошити й пам'ятники на могилах. Щоб провести необхідні роботи на цвинтарі, потрібні чималі кошти. Але нещодавно ми одержали від «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» підтримку для вирішення цього питання — зокрема паливно-мастильні матеріали. І спільними зусиллями, із залученням професіоналів змогли зрізати на кладовищі дерева, розпиляти їх на дрова, а тепер порубаємо — і буде ще й для соціальної сфери підтримка. Тож уся громада вдячна за надану допомогу».

◆ ПРАЦЮЄМО ПРОЗОРО!

СПЛАЧУЄМО ПОДАТКИ, НАПОВНЮЄМО БЮДЖЕТИ

Шановні читачі! У продовження теми сплати податків ми вирішили започаткувати на шпальтах газети рубрику, у якій розповідатимемо Вам про те, чому податкові надходження є надважливими для сільських населених пунктів.

Як формується місцевий бюджет?

«Світло» VS «Тінь»

Бюджет громади у 2018 р.

95 679 635 грн

ЗА РАХУНОК ЦИХ КОШТІВ ЩОРОКУ ФІНАНСУЮТЬСЯ:

- школи – 22 024 936 грн
- дитячі садочки – 9 704 427 грн
- бібліотеки – 844 725 грн
- будинки культури – 2 149 277 грн
- лікарня – 12 137 948 грн

Варвинська ОТГ

Співпрацюйте з тими, хто прозоро сплачує податки, виходьте з тіні!

Змінюємо країну
створюємо майбутнє

Але є громади, де працюють «тіньові підприємці»
І тоді бюджет формується по іншому, як саме?

ДОХОДИ:
10 500 000 грн

Податкові надходження – 0 грн
Трансфери з держави – 10 500 00 грн

ПРОЕКТИ ГРОМАДИ У 2018 РОЦІ
Не реалізовано.

Щороку місцеві бюджети не доотримують
3-4 млрд грн від несплати ПДФО з тінювого
обробітку земель с/г призначення

А це:

- НЕ відремонтовані кілометри доріг
- НЕ збудовані десятки шкіл
- НЕ ефективні медичні заклади

Освітлені вулиці, сучасні навчальні заклади, облагороджені сквери та парки, комфортні лікарні і справді швидкі карети медичної допомоги зі спорядженими сумками та на нових колесах — чи може бути реальним такий сценарій для українських сіл? Тим сільським громадам, які зуміли взяти під свою відповідальність власний добробут, вдалося переконатися, що такий розвиток подій — можливий.

Ділимося успішним досвідом Варвинської громади

- Сьогодні Варвинська ОТГ об'єднує вісім населених пунктів. Тут ефективно працюють соціальні установи — освітні заклади, бібліотеки, первинна медична допомога, центр надання адміністративних послуг, музична та спортивна школа.
- Щороку реалізуються проекти, спрямовані на підвищення рівня інфраструктури та благоустрою. Зокрема, у 2018-му встановлені автобусні зупинки, придбано сучасний трактор для комунального підприємства, відремонтовані дороги, поновлено вуличне освітлення.
- То в чому ж секрет успіху? Найголовніший інструмент для розвитку села — це бюджет, що формується за рахунок податків, які сплачує відповідальний бізнес, державних

трансферів, доходів від операцій з капіталом. Важливо, що громада має право залишати на свої потреби майже всі податкові надходження. У 2018 році традиційно найбільше податків до бюджету Варви надійшло від компанії Кернел.

- Схема проста: громада заробляє — громада витрачає.

Варто лише не прогадати з партнерами — тими підприємствами та організаціями, які дійсно працюють прозоро, поповнюючи скарбниці.

Валентина Василівна Саверська-Лихошва, Варвинський селищний голова

«Сьогодні соціально-економічний розвиток населених пунктів безпосередньо залежить від податкових надходжень у бюджет. Завдяки податкам ми можемо забезпечувати функціонування лікарень, ФАПів, амбулаторій, утримання інфраструктури та благоустрою. Інакше кажучи, податки — це фактична можливість забезпечувати населення нашої громади якісними послугами та умовами для життя. Підприємство «Дружба-Нова» (Кернел) є найбільшим орендарем землі у селах нашої об'єднаної громади. А отже, і найбільшим наповнювачем нашого бюджету. Як на мене, села повинні бути зацікавлені в діяльності на їхніх територіях підприємств з високим рівнем соціальної відповідальності, адже від цього напряму залежить їхній добробут».

За фінансування підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» у с. Куп'єваха (Богодучівський р-н, Харківська обл.) пройшло упорядкування криниць

ЖИВИЛЬНА ВОДА З СІЛЬСЬКОЇ КРИНИЦІ

Для України, як, до речі, і для нашої планети загалом, сьогодні актуальна тема якості питної води. У глобальному вимірі над питанням збереження водного ресурсу працюють найкращі уми. А місцеві проблеми, коли потрібно почистити колодязі, подбати про ремонт водогонів чи навіть просто облаштувати сільську криницю, громади вирішують самі.

Як, скажімо, у селі Куп'єваха, що в Богодучівському районі на Харківщині. Адже для цього населеного пункту також актуальна проблема якості питної води.

У нас люди користуються водогонями, які були побудовані раніше, а також криницями. Водогінна вода обходиться доволі дорого, — розповідає сільський голова Тетяна Доценко. — Тож без води з колодязів і для господарських потреб, і навіть для вживання, коли на водогоні проходять ремонти чи профілактика, не обійтися.

Нещодавно село отримало з районного бюджету значне фінансування на реконструкцію водогону — це гроші платників податків, зокрема й таких потужних, як «Дружба-Нова» (Кернел), що постійно наповнюють районну скарбницю, надаючи можливість використовувати кошти на потреби громад. Проте у нас була невирішеною проблема колодязів. Два потребували очищення, один — відновлення, оскільки зовсім розвалився. Саме з таким проханням місцеві жителі звернулися до Кернел. І

отримали від Компанії 24 тис. грн для проведення необхідних робіт.

— Два колодязі почищено, один, що й справді був у аварійному стані, тепер стоїть охайний, оновлений — приємно подивитися, — продовжує очільниця села. — І, звичайно, з нього зручно брати воду. Тому ми щиро вдячні підприємству «Дружба-Нова» (Кернел) та БФ «Разом з Кернел» за те, що почули й допомогли.

Варто зауважити, що мешканці Куп'євахи висловлюють кернелівцям подяку й за інші прояви уваги й турботи, наприклад, такі як подарунки місцевим дітям-першокласникам до Дня знань. А новорічним презентам від Компанії раділи всі місцеві діти, адже представники Компанії нікого не обійшли увагою.

До масштабних змін у Вашому житті та в українському агробізнесі — лише один крок!
Приєднуйтеся до команди Кернел!

Вакансії регіону

	СТОВ «ДРУЖБА-НОВА» (КЕРНЕЛ)
	Агроном
	Чернігівська, Полтавська та Сумська обл.
	Агрономічна освіта. Прагнення розвиватися.
	Електрик
	смт Варва, м. Ніжин, Чернігівська обл.
	3-тя група допуску з енергобезпеки.
	Хімік-аналітик
	смт Варва, Чернігівська обл.
	Вища освіта за напрямком хімія, агрохімія, біологія.
	Підсобний робітник
	смт Варва, Чернігівська обл.
	Робота тимчасового характеру.

КЕРНЕЛ

Контактна особа:

Ірина Зуган

Детальна інформація за номером:

(067) 462-45-54

ПРОФЕСІОНАЛИ

ВОНИ БУДУЮТЬ СВОЮ КАР'ЄРУ В КЕРНЕЛ

Ярослав Сергійович Мисник

● **Посада:** провідний агроном на підприємстві «Дружба-Нова» (Кернел), Варвинський р-н, Чернігівська обл.

● **Стаж роботи в Компанії:** з 2017 року

«Про професію агронома можна розмірковувати чимало, але безперечним є те, що це справа, у якій завжди навчаєшся нового, і саме отримані знання та навички дозволяють тобі не лише розвиватися, а й упевнено рухатися кар'єрними східцями. У цьому я переконався на власному досвіді. Два роки тому, пройшовши співбесіду, розпочав працювати на підприємстві «Дружба-Нова» (Кернел) на посаді агронома з моніторингу. Суть роботи полягала в обстеженні земельного банку (полів) господарства, обслуговуванні метеостанцій, відборів ґрунту на вміст азоту, вологи. Проте з часом зрозумів, що ця посада не дає бажаних можливостей для розвитку. Переговоривши з керівництвом, спробував свої сили на позиції фахівця з технологій, а згодом і провідного агронома. Сьогодні мій функціонал — це організація та контроль за виконанням всіх агротехнічних операцій, які відбуваються приблизно на 8 тис. га землі у Варвинському районі Чернігівщини. Працювати у Кернел подобається, адже тут існує достойна система мотивації співробітників, і не лише фінансова, що викликає бажання розвиватися. А ще на кернелівських підприємствах використовують сучасну техніку та інноваційні підходи до ведення сільськогосподарської справи. Робота у такій потужній Компанії спонукає тебе рухатися вперед, не зупинятися на досягнутих результатах та разом зі своїм колективом ставати успішним. Бо успіх — це коли ти щодня зростаєш як професійно, так і особистісно».

Ось такі вони, професіонали своєї справи — працівники агропідприємств Кернел, які стоять на варті перемог, досягнень і, відповідно, прибутковості Компанії. Керівництво Кернел переконане, що кожен співробітник має необхідні здібності для того, щоб побудувати достойну кар'єру в улюбленій Компанії. Головне — прагнути цього та використовувати всі надані можливості.

НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ

ВИШИТІ ДИВА СІЛЬСЬКОЇ ТРУДІВНИЦІ

Стібок за стібком, ще і ще. Ось червоним покладено кілька хрестиків, а далі — весняно-зелена доріженька. І вже голуба заплоточ у голці... Так народжується рукотворна краса вишивки, якою упродовж усього свого життя захоплюється звичайна сільська трудівниця Марфа Павлівна Постернак, ветеран праці, а нині — пайовик підприємства «Дружба-Нова» (Кернел).

Марфа Постернак, вишивальниця, жителька с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.), пайовик підприємства «Дружба-Нова» (Кернел)

Хто не знає, що українська вишиванка — закована наша доля: щасливо-усміхнена розливається на полотні яскраво-червоним і згорьовано-невесела — чорними нитками... Споконвіку, від неньки до доньки, від бабусі — до внучки. Рушники, портрети, цілі полотна — у різних техніках, але все за-слуговує найвищого визнання за терпіння та художній хист майстринь. Нині особливо в пошані вишитий одяг, сучасне покоління навіть День вишиванки ініціювало й шанує. Розцвітають тоді міста й села яскравими барвами, що-разу підкреслюючи: вишиванка — неймовірне диво й сильний оберіг.

Так поєднуються-переплітаються кольори й на вишивках Марфи Павлівни. Скільки себе пам'ятає — завжди любила вишивати. Привчила її до цього заняття мама. Як не важко було післявоєнному поколінню, сама Марфуса ще дівчиною-підлітком, у 14 років, трудилася на молочнотоварній фермі.

«Натомишся на роботі, зрозуміло, бо переважно ручна праця, — розповідає жінка, — а додому прийдеш, хочеться щось зробити корисне й красиве. Тож сідали з мамою й вишивали». Утім, ще раніше все почалося з в'язання. Металевий крючок вправно мелькав у дівчачих пальчиках, і з'являлося на світ прегарне мереживо. Та захоплення вишивкою

взяло верх. І вже коли виходила заміж за свого нареченого Якова, усе своє придане й навіть своє весільне вбрання вишила сама.

Уже коли була невісткою, вишивала разом зі свекрухою, яка також любила це заняття. Нелегко було у сільських буднях та важкій праці у тваринництві, у домашніх турботах про родину знаходити час на вишивання, але в характері Марфи Павлівни скільки завзяття, легкості й бажання створювати красу, що вона все встигала. Підтримував її в цьому й чоловік, Яків Максимович (на жаль, нині вже немає його поряд, відійшов у засвіти), теж надзвичайної працездатності людина. Сам виростав мужнів, бо батька забрала війна. Тож лягли на юнацькі плечі турботи про маму, і син зумів стати підтримкою й опорою. Сам збудував собі хату, а внутрішньою її прикрасою стали вишиті рушники й картини, наволочки на подушки та покривала, які створила кохана дружина. Ще й досі, хоч багато що змінилося у внутрішній обстановці, стало сучаснішим, комфортнішим,

а збереглися в оселі рукотворні дива, що міняються усіма барвами веселки.

Уміє Марфа Павлівна поєднати кольори, що вони у неї виграють, так гармонійно хрестиком чи то гладдю покладені на канву, що кожна галузочка, кожна квіточка ніжна-ніжна, наче її створила матінка-природа. Кожен колір — то певний знак, і тільки від того, що майстриня хоче відтворити, залежить, які барви вона використовує.

Любов до вишивання передала й двом своїм донькам (є у родині ще й син) — вони вишивали, поки були маленькими, а нині за справами не вистачає часу. А ось онучка Лена

любить цю творчу справу, у родині кажуть, що їй дістався талант бабусі Марфи.

На запитання, скільки ж у неї вишивок, Марфа Павлівна скромно відповідає, що ніколи не рахувала. З радістю дарувала свої роботи рідним і друзям на добру пам'ять, щоб милувалися та раділи красі.

Скромна сільська трудівниця, яка майстерно вишиває дивоцвіти, перенесла на полотні й образи християнських святих — має шість ікон. Разом з благословенням вручила їх дітям і онукам — продовженню роду, своїй радості й надії, як кажуть у народі, на щастя, на долю!

◆ ГОСПОДАРЮ НА ЗАМІТКУ

10 ПОМИЛОК, ЯКИХ ВАРТО УНИКНУТИ ПІД ЧАС ВИБОРУ НАСІННЯ

Обійтися тільки своїм насінням може не кожен городник, бо завжди хочеться посадити у себе на ділянці нові рослини та сорти, у пошуках яких ми відправляємося у спеціалізовані магазини.

Цілком поринувши у світ яскравих кольорових пакетиків, що часом заворожують дивовижними назвами та гарними картинками, ми зовсім забуваємо про правила вибору й купівлі насіння. Зовсім не дивно, що в остаточному підсумку виростає у нас часом не те, що очікувалося.

Яких же помилок ми припускаємося, вибираючи насіння для своєї присадибної ділянки, і як їх уникнути?

Помилка № 1: неухважність до якості

Вибираючи насіння, ми не завжди пам'ятаємо, що на ринку чимало неякісної продукції: прострошеного посівного матеріалу, різноманітної пересортиці та відвертого сміття. Придбавши такий посівний матеріал, ви ризикуєте не тільки майбутнім урожаєм і красою клумби, а й здоров'ям свого саду та городу: з неякісним насінням можна занести різні хвороби рослин і навіть карантинні бур'яни, позбутися яких буде непросто.

Щоб Ваш час, сили та гроші не були витрачені даремно, будьте завжди пильними:

- не купуйте насіння невідомих виробників — вибирайте фірму, що дбає про свою репутацію;
- не купуйте насіння на лотках, у випадкових продавців — робіть це тільки у спеціалізованих магазинах, що дотримуються умов зберігання та строків реалізації;
- вибираючи насіння в інтернет-магазинах, пам'ятайте про «техніку безпеки» таких покупок.

Помилка № 2: яскравий пакет — гарне насіння

Пакет з насінням, яке ви маєте намір придбати, повинен бути не тільки барвисто оформлений, не

менш важливими є інші ознаки: міцний якісний папір, акуратна склейка, чіткий, текст, що добре читається. У так званих білих пакетах — тобто упаковках без картинок — насіння за якістю зазвичай нітрохи не гірше, ніж у кольорових пакуночках з фотографіями. Звісно ж, вони мають не такий привабливий вигляд, але це саме той випадок, коли покупець, купуючи яскраві пакетики, платить за упаковку, а не за товар, що у ній міститься.

Насторожити має відсутність на пакеті інформації про виробника, номеру партії насіння, строку його придатності; не варто поспішати з купівлею й у тому випадку, якщо строк придатності нанесений друкарським способом — на кожній партії насіння його повинні простамповувати окремо.

Помилка № 3: вибір насіння «за картинкою»

Вибираючи насіння тільки «за гарною картинкою» і привабливою назвою, ми припускаємося величезної помилки: картинка не завжди відповідає результату! Купуючи насіння, звертайте увагу на характеристики посівного матеріалу, зазначені на упаковці: кількість насіння, тривалість вегетаційного періоду, висота рослин, строки цвітіння та плодоношення, умови вирощування тощо. Саме це, а зовсім не яскраве зображення на пакутку, дозволяє реально оцінити, що ж саме ми збираємося придбати.

Помилка № 4: купівля гібридного насіння для одержання власного

Типова похибка багатьох садівників: придбавши дороге насіння гібридних рослин (з маркуванням F1) один раз, надалі на його купівлю можна не витрачатися, заготовивши власне.

Звичайно, рослини, вирощені з такого насіння, відрізняються більш високою врожайністю та стійкістю до різних захворювань. Вони не настільки вимогливі до умов вирощування, у них взагалі безліч переваг. Але їх щоразу необхідно купувати в магазині!

Якщо ви купуєте насіння, щоб надалі одержувати власне, краще відразу відмовтеся від придбання гібридів. Повірте, нічого доброго з такого експерименту не вийде: зібравши та посіявши насіння гібридних рослин, ви одержите зовсім інші сорти, які мало чим нагадуватимуть своїх «прабатьків», причому відмінності будуть, найімовірніше, не в кращий бік.

Помилка № 5: відмова від застосування дражированого насіння

Людині властиво боятися всього нового й незрозумілого, і саме так сьогодні деякі дачники ставляться до дражированого насіння, помилково вважаючи, що вирощені з нього рослини можуть завдати шкоди здоров'ю. Це омана. «Дражированим» називають звичайне насіння, спеціально оброблене комплексом стимуляторів і добрив, які приносять тільки користь рослинам, тому боятися їх не варто. Єдине, що потрібно пам'ятати, купуючи дражироване насіння: саджати його потрібно у вологий ґрунт, але обов'язково сухим.

Помилка № 6: недооцінка районування

Щоб одержати гарантований урожай і не залежати при цьому від примх погоди, краще купувати районоване насіння. Лише районовані сорти максимально пристосовані до кліматичних умов конкретного регіону, вони коштують дешевше «заїжджих», добре розвиваються,

отримані з них рослини не вимагають особливого догляду надалі та практично завжди є більш врожайними.

Помилка № 7: нове — значить краще

Звичайно, придбати новеньку рослину для свого саду-городу хочеться кожному, і це правильно, але надмірно захоплюватися такими покупками не варто. Насіння-новинки мають займати не більше 30% від загальної кількості посівного матеріалу, інакше ви ризикуєте залишитися без гарного врожаю. А воно вам треба?

Помилка № 8: придбання насіння про запас

Звісно, посівний матеріал, розфасований у сучасну фольговану упаковку, зберігається довше, ніж насіння, традиційно упаковане в папір, — це факт незаперечний. Але не варто забувати: зазначений на фольгованій упаковці термін придатності стосується лише запечатаного товару. Тому не варто купувати таке насіння з наміром розділити його на кілька сезонів: зберігаючись розпакованим, воно вже не дасть належної схожості наступного року. Та й взагалі не варто купувати про запас —

забезпечити насінню вдома ідеальні умови зберігання важкувато, і наша «запасливість» може обернутися суцільними розчаруваннями.

Помилка № 9: спонтанна купівля насіння

Перед тим як іти до магазину, перевірте свій посівний запас: прострочене насіння викиньте, придатне до посіву залишіть, а після цього прорахуйте, скільки потрібно купити нового матеріалу, якого саме. Інакше ви, швидше за все, купите багато непотрібного насіння, частина з якого виявиться зайвою.

Помилка № 10: невиправдана економія

Дороге насіння та насіння середньої вартості переважно є якісним, а ось говорити про якість надто дешевого насіння, на жаль, не доводиться. Мова не йде про насіння в білих пакетах — мається на увазі дешеве насіння в кольорових упаковках сумнівної якості: неакуратно склеєних, з поганим шрифтом, розмитим малюнком тощо. Не економте на насінні, намагайтеся купувати якісний посівний матеріал, тільки тоді не доведеться шкодувати про витрачені гроші, сили та час.

СКАРБНИЧКА ЗДОРОВ'Я

ЧИМ КОРИСНЕ НАСІННЯ ЛЬОНУ

Льон — унікальна рослина, яка є джерелом повноцінного рослинного білка, вітамінів, мікроелементів і клітковини. Вживати насіння льону можна без попередньої термічної обробки, у сирому вигляді. Спробуйте приймати насіння льону, і вже за кілька днів ви відчуєте результат — серце не болітиме, полегшиться дихання, очиститься організм, шкіра й особливо суглоби.

Насіння льону можна назвати чемпіоном серед продуктів від паразитів. Відвар льону очищає від усіх видів глистів, крім аскарид. Але якщо до насіння льону додати кілька пуп'янків гвоздики, то й аскариди не виживуть.

На початковому етапі очищення від паразитів можна протягом

8-10 днів вживати по 2 ст. л. насіння льону вранці та ввечері. Для профілактики достатньо приймати по 1 ч. л.

● **При подагрі й ревматизмі:** 2 ч. л. насіння варити 15 хв. у 1,5 склянки води, настоювати 10 хв., збовтувати 5 хв. у пляшці, процідити через марлю. Вживати по 1 ст. л. 4-5 разів на день.

● При хронічних закрепах:

Щодня на ніч приймати по 1 склянці неспроцідженого настою (1 ч. л. лляного насіння залити склянкою окропу, настоювати, закутавши, 4-5 годин). Дітям — по півсклянки.

● При проносі:

1 ст. л. насіння залити 0,5 склянки гарячої води, кип'ятити на малому вогні 15 хв., процідити й використувувати на 1 клізму.

Змішати 40 г насіння льону, 30 г кореню вовчуга польового, 30 г листя берези. 10 г суміші залити склянкою гарячої води й тримати в закритому емальованому посуді на водяній бані 15 хв., остудити 45 хв., відтиснути. Об'єм довести до вихідного кип'яченою водою. Приймати по 1/4-1/3 склянки на-

стою за кілька прийомів протягом дня.

● При пієлонефриті:

1 ст. л. насіння залити 1 склянкою окропу, настоювати 15 хв., збовтувати, процідити. Вживати по 1/4-1/3 склянки тричі на день за 30 хв. до їжі.

● При гастриті:

20 г насіння залити 1 л води, витримати 5 год., процідити. Пити по півсклянки.

● Як сечогінний засіб:

1 ст. л. насіння залити 1 склянкою окропу, настоювати 30 хв. Вживати по 1 ст. л. 3-4 рази на день.

● При гіркоті в роті:

розтерти лляне насіння, 1 ст. л. такого борошна заварити як рідкий кисіль. Пити вранці та ввечері перед їжею.

● При кашлі:

2-3 ст. л. лляного насіння залити 1,5 склянки гарячої води й збовтувати 10 хв., потім процідити. В отриману рідину додати 5 ч. л. кореня солодки, 1,5 ч. л. анісу, 400 г меду (краще липового) і ретельно перемішати. Варити суміш 5 хв., остудити, процідити. Вживати по 2/3 склянки 3-4 рази на день до їжі.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!!!

Самолікування може бути шкідливим для Вашого здоров'я! Тому при будь-яких симптомах хвороби варто обов'язково звернутися до лікаря.

ВІТАЄМО!

28 лютого відзначила ювілей **Віра Василівна Брегінець** із села Бурківка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.).

Нехай цвітуть під небом синьою
Ще довго-довго дні й літа,
А тиха радість, чиста і висока,
Щоденно хай до хати завіта!
Бажаємо здоров'я, сонця у землі,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай і серці розкошує літо
І соняхом квітне золотим.

3 любов'ю, вся велика родина: сестри, невістки,
зяті, онуки, племінники

27 березня день народження святкує **Микола Іванович Редевич**, голова Хорошезерської сільради (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

Незабутні вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій!
Хай прекрасним цвітом шлях життя рясніє,
Справджуються завжди заповітні мрії.
Хай палають в серці почуття високі,
А доля дарує повні щастям роки.

3 повагою, колектив підприємства
«Дружба-Нова» (Кернел)

23 березня день народження завітає на поріг **Наталі Миколаївни Дтел** із с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

Хай в цю мить та кожен день
Буде щастя поруч з Вами,
Хай любов не оминє,
Йде до вас всіма шляхами,
Буде світло у душі,
Та працюється з натхненням,
Хай в родині буде мир,
Ніжність, ласка та повага!

3 любов'ю, чоловік та діти

21 березня 60-річчя відзначатиме **Володимир Іванович Постернак** із с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

За роком рік життя невпинно лине,
Дарує весен веселковий час.
У цю прекрасну ювілейну днину
Вітання ширі ти прийми від нас.
Хай доля тобі шле добро і щастя,
Міцне здоров'я, море благ земних,
А щедрі дні, мов рушники квітчасті,
Нехай ще довго стеляться до ніг.

3 любов'ю, дружина, діти

16 березня день народження святкуватиме **Анатолій Андрійович Складанний** із с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квіти і пісень!
Від друзів широкі привітання,
Від зірки — здійснення бажань!
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля щедрою була!
Хоч не спинити часу лік,
Нехай щастить весь довгий вік!

3 повагою, родина та друзі

27 березня день народження відзначатиме **Сергій Іванович Обущиний** із с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

Хай дороги стеляться крилато,
Будуть чисті, рівні, як струна,
А добро не оминає хату,
Як не оминає світ весна.
Хай здоров'я, радість і достаток
Стеляться для вас, як вишні цвіт,
Хай малює доля з буднів свято,
І Господь дарує Вам багато літ.

3 повагою, родина та сусіди

1 березня день народження завітає на поріг **Івана Івановича Обущного** з с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

Сьогодні день народження у Вас.
Хай щастя, наче сонце, закривиться,
Все сказане хай буде в добрий час.
Хай радість Вам небачена насититься!
Хай довгим і щасливим буде вік,
Хай райдуга барвисто Вас чарує.
Ви з гарною душею чоловік,
За це життя Вас щедро обдарує!

3 повагою, родина та друзі

28 березня день народження відзначатиме **Федір Михайлович Поповка** з с. Високе (Борзнянський р-н, Чернігівська обл.).

Бажаєм здоров'я багато-багато,
Хай щастя і мир залишаються в хаті,
Хай горе обходить завжди стороною,
А радість приходить і летиться рікою.
Хай довго всміхається сонце і небо,
Хай бог береже тебе, любий, весь час,
Та іншого щастя нам більше не треба,
Живи тільки, рідний, із нами й для нас.

3 любов'ю, дружина та діти

24 березня день народження відзначатиме **Тамара Іванівна Бережна** з с. Вільшана (Недригайлівський р-н, Сумська обл.).

Добра, любові і підтримки,
Найближніх друзів у житті!
Нехай надходять без затримки
Пакунки щастя золоті.
Нехай здоров'я не підводить,
Твоя нехай цвіте краса,
Удача часто хай заходить,
Хай збудуться ці всі слова!

3 любов'ю, вся родина

29 березня славний ювілей відзначатиме **Анастасія Трохимівна Канівець** із с. Вільшана (Недригайлівський р-н, Сумська обл.).

Нехай літа не стануть тягарем,
Нехай душ не вигасне зірниця,
Хай повніться до краю дні з днем
Добра і щастя золотого крилиця.
Нехай життя наснаги додає
Десятки літ ще мріяти, творити,
Щоб Ви змогли все життя своє
В здоров'ї і радості багато літ прожити!

3 любов'ю, сім'я І Канівець

7 квітня день народження відзначатиме **Людмила Володимирівна Шевченко** з с. Вільшана (Недригайлівський р-н, Сумська обл.).

Хай вітаннями рясніє
Цей щасливий день!
Хай душа дзвенить від щастя
І омонію пісень!
Хай успішним буде завжди
Світле майбуття,
Хай здоров'я не полишить
Протягом життя!

3 любов'ю, Хрещеник Артьомка, куми

20 квітня день народження святкуватиме **Михайло Іванович Замараєв** із с. Великі Будки (Недригайлівський р-н, Сумська обл.).

Хай будуть з вами здоров'я і сила,
Хай доля буде ласкава і щира!
Щоб ніколи не знали ви втрати!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію і тепло
На довгі літа, на щастя й добро!

3 любов'ю, вся родина

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), а також рідні та друзі вітають іменинників березня — жителів сіл Краснопільського та Писарівського районів Сумщини:
• 19 березня — **Марію Степанівну Логошу** з с. Бранцівка;
• 20 березня — **Олену Іванівну Жданову** з с. Тарасівка;
• 20 березня — **Віктора Дмитровича Вольвача** з с. Покровка;
• 23 березня — **Віру Олексіївну Борисенко** з с. Степок;
• 25 березня — **Галину Михайлівну Савчу** з с. Мезенівка;
• 30 березня — **Миколу Олексіївну Соколова** з с. Мезенівка;
• 31 березня — **Олексія Володимирівна Лазоренка** з с. Бранцівка.

Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до Вас!
Хай щастя приходить і летиться рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), а також рідні та друзі вітають іменинників березня — квітня, жителів сіл Сумського району Сумщини:
• 4 квітня — **Тетяну Миколаївну Кузьменко** з с. Локня;
• 7 квітня — **Валентину Григорівну Дерев'яко** з с. Стецьківка;
• 7 квітня — **Миколу Григорівна Стрельченка** з с. Яструбині;
• 12 квітня — **Володимира Миколайовича Халіченка** з с. Юнаківка;
• 20 квітня — **Олександра Миколайовича Скорика** з с. Писарівка;
• 28 березня — **Сергія Миколайовича Бикова** з с. Писарівка.

Нехай любов незгасно світить,
Хай доля радісно співає,
Для Вас усі найкращі квіти
І найласкавіші слова.
Бажаєм Вам життя прожити
Без сліз, без горя, без бід.
Нехай воно щасливим буде
Сьогодні, завтра і завжди!

21 квітня день народження відзначатиме **Ольга Іванівна Палійниця** з с. Великі Будки (Недригайлівський р-н, Сумська обл.).

Хай звучать найцінніші вітання!
«З днем народження!» — скажуть усі.
Хай здійснюються всі побажання,
Буде радісно хай на душі.
Хай здоров'я не зрадить завчасно.
Мир і злагода будуть в сім'ї.
На душі хай весна буде ясна
Навіть в сірі, нахмарні дні.

3 любов'ю, мама та брат з родиною

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), а також рідні та друзі вітають іменинників березня — жителів сіл Варвиського району Чернігівщини та Чорнухинського району Полтавщини:

• 21 березня — **Олександра Івановича Чехлова** з с. Світличне;
• 26 березня — **Миколу Івановича Чекона** з с. Калиновича;
• 3 квітня — **Валентину Олексіївну Стеценко** з с. Кухарка;
• 22 квітня — **Володимира Івановича Щекоту** з с. Луговики.

Бажаємо миру і світлої долі,
Запалу, енергії, сили доволі,
Творчого вогнику, віри і наснаги,
Щедрості серця, людської поваги.
На довгих стежках Вашої ниви
Будьте завжди Ви здорові й щасливі!

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел) та громада с. Дуболугівка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.) вітають іменинників місяця:
• 20 березня — **Руслана Олегівна Острянська**;
• 6 квітня — **Ніну Іванівну Попаденко**.

Хай радість приходить до вашого дому,
Розвіє негodu, тривоги і втому,
Бажаєм прожити у силі й здоров'ї
Ще багато літ! Щасливої долі!

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), а також односельці, колеги та рідні вітають іменинників місяця — жителів сіл Ніжинського району Чернігівщини:
• 4 березня — **Людмилу Михайлівну Андрусенко** з с. Безуглівка;
• 11 березня — **Софію Дмитрівну Шемендок** із с. Велика Кошівка;
• 29 березня — **Олексія Григорівна Куриленка** з с. Мильники;
• 4 квітня — **Наталію Михайлівну Багмут** із с. Бурківка.

Хай ваше щастя квітне веселкою,
І хай лунє скрізь привітне слово,
Хай бог благословляє Вашу долю,
І береже Вас від розлуки й болю,
Достатку, щастя, радості й любові,
Родині Вашій в доброму здоров'ї!

17 березня ювілейну дату відзначатиме **Зінаїда Михайлівна Куріленко** з с. Мильники (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.).

В день Вашого, матусю, ювілею,
Ми дружно Вас вітаємо сім'єю.
Здоров'я й щастя зичимо Вам щиро,
Щоб серце Ваше, мамо, не боліло,
Щоб радісним і довгим був Ваш вік
З добром, любов'ю, спокоєм і миром !!!

3 любов'ю, син Іван з родиною

15 квітня ювілей відзначає **Віталій Миколайович Віктор** із смт Куликівка (Чернігівська обл.).

Тобі сьогодні, рідний, п'ятдесят.
Із вдячністю ми хочемо вітати
Тебе за мудрість батьківських порад,
За вміння всім завжди допомагати,
За приклад чоловіка й сім'янина
І за могутні руки золоті.
Нехай Господь пошле благословення,
І здоров'я хай дарують всі святи.

3 любов'ю, дружина, дочки, зять та внучок

5 квітня ювілейна дата завітає на поріг **Михайла Григорівна Гуза** з смт Куликівка (Чернігівська обл.).

Наш люблячий батьку, найкращий у світі,
З тобою нам затишно завжди і світло,
Ти гарний господар і тато чудовий,
Даруєш турботу і море любові.
Спасибі за ласку, за руки умилі,
Що вмів підтримати словом і ділом,
З тобою у домі надійно та щиро,
Живи ж нам на радість у щасті та мирі,
Хай бог милосердний з високого неба
Дарує все, що тобі, тату, треба,
А Матінка Божа — царця свята —
Дарує щасливі і довгі літа!

3 любов'ю, дружина, син та дочка з сім'ями

Колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), а також односельці, колеги та рідні вітають іменинників місяця — жителів сіл Ріпкинського району Чернігівщини:
• 26 березня — **Марію Федорівну Бур** з с. Пушкарі;
• 8 квітня — **Тетяну Миколаївну Коробко** з с. Голубичі.

Нехай з рідного порога
Завжди йде легка дорога.
Хай життя барвником в'ється,
Доля щиро усміхнеться!

У березні у родині Філоненків, що проживають у с. Бурківка (Ніжинський р-н, Чернігівська обл.) — подвійне свято. 9 березня ювілей завітає до **Олександри Федорівни**, а 15 березня — до **Миколи Васильовича**.

Журавлиним ключем відлітають літа,
Сивина засріблила вже скроні,
Але в Вашій душі та ж струна золота,
Те ж тепло незгасиме в долонях.
Тож нехай це тепло зігрівав усіх
І ніколи Вас не покидає.
І нехай все життя, хай весь Ваш довгий вік
Ангел Божий Вас охороняє

3 повагою, колектив підприємства «Дружба-Нова» (Кернел), сільська рада, рідні та близькі

ВАКАНСІЇ КАР'ЄРНОЇ ПРОГРАМИ КЕРНЕЛ

Ми запрошуємо молодих, активних та цілеспрямованих студентів взяти участь у конкурсі на наступні вакансії:

- ІНЖЕНЕР-ЕНЕРГЕТИК
Чорноморськ, Кропивницький
- ІНЖЕНЕР-МЕХАНІК
Чорноморськ
- ІНЖЕНЕР-ЛАБОРАНТ
Полтава, Суми, Хмельницький, Кропивницький, Чорноморськ, Чернігів, Черкаси
- ІНЖЕНЕР КВЛІА
Миколаїв, Харків
- МАЙСТЕР З РЕМОНТУ ОБЛАДНАННЯ
Кропивницький
- ІНЖЕНЕР З ОХОРОНИ ПРАЦІ
Полтава
- ХІМІК-ЛАБОРАНТ
Чернігів
- МЕНЕДЖЕР СИСТЕМ ЯКОСТІ
Хмельницький
- ФАХІВЕЦЬ ІЗ ЗАКУПІВЛІ ЗЕРНОВИХ
Кропивницький, Вінниця
- БУХГАЛТЕР
Київ
- ФАХІВЕЦЬ СУПРОВОДЖЕННЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ
Київ

Кернел - це більше ніж роботодавець. Насамперед це Компанія, яка надихає, дає свободу для інтелектуального розвитку, дарує енергію для замищення стереотипних думок, спонукає зусилля та безмежну жорстокість для вдосконалення. Кернел - це прагнення до інновацій, драйвер глобальних змін у житті кожного з нас та всієї України.

Всі молоді спеціалісти Компанії забезпечуються:

- Гідною заробітною платою
- Безкоштовним житлом
- Пільговим харчуванням
- Офіційним працевлаштуванням

Чекатимемо ваші резюме: e-mail: student@keruel.ua

Детальна інформація за номером: +38 (050) 311 65 89

ПОРАДНИК

Шановні читачі!

Ми започатковуємо нову рубрику — корисні поради на всі вітання життя, у якій із задоволенням ділитимемося «рецептами» для правих господарів.

Ви знаєте як виростити чудо урожай? Як змайструвати диво виріб? Маєте власні секрети успішного бджільництва? Діліться своїм досвідом та порадами на сторінках нашої газети.

Якщо у Вас є про що нам розказати, пишіть або телефонуйте

✉ u-kozhen_dvir@ukr.net ☎ 0-800-501-483

Увага! А це нам потрібні Ваші ідеї стосовно назви нової рубрики. Надсилайте їх на нашу електронну пошту u-kozhen_dvir@ukr.net. БУДЕМО ЧЕКАТИ НА ПРОПОЗИЦІЇ ДО 31 БЕРЕЗНЯ. А той хто запропонує найцікавіший варіант не тільки отримає приємний подарунок, про нього ми напишемо на шпальтах видання.

Про що наша рубрика? Це доступні поради, цікавий досвід та ефективні рішення. Наші рекомендації корисні, їх легко застосовувати. Адже ми ділимося тільки перевіреними «рецептами» від наших читачів.

ІНФОРМАЦІЯ, ЯКУ МИ ПУБЛІКУВАТИМЕМО НА НАШОМУ «ПОРАДНИКУ»:

- Кулінарні шедеври
- Сад та город
- Догляд за домом, одягом
- Домашні тварини
- Прикладне мистецтво
- Домашня майстерня
- Поетичні надбання

KERNEL